

Bil Bakalım!

Dinozorlar nasıl yürür?

DINOZORLAR!

Sabine Jourdain

Aramberri Canavarı kimdir?

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 4955
Doğan Kardeş - 830

Bil Bakalım - Dinozorlar! / Sabine Jourdain
Özgün adı: Dis-Moi! Les Dinosaures!
Çeviren: Orçun Türkay

Resimler

Dinozorların zamanı: Patrick Chenot
İnanılmaz dinozorlar: David Raphet
Uçanlar ve suda yaşayanlar, kuzenler: Loïc Méhée
Rekorlar: Thérèse Bonté

Proje yönetmeni: Carine Girac-Marinier
Genel editör: Florence Pierron-Boursot
Editör: Marie-Claude Avignon
Sanat yönetmeni: Laurent Carré
Sayfa düzeni: Jean-Marc Richard
Üretim: Jenny Vallée

Çeviriye temel alınan baskı: Larousse 2016

Türkçe yayın editörü: Korkut Erdur
Türkçe grafik uygulama: Arzu Yaraş

1. baskı: İstanbul, Eylül 2017
978-975-08-3932-0

Baskı: Leo Paper Products Ltd., Hong Kong

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2016
© Larousse 2016
Sertifika No: 12334

Bütün yayın hakları saklıdır.

Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak
kisa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın
hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
Kemeralı Caddesi Karaköy Palas No: 4 Kat: 2-3 Karaköy 34425 İstanbul
Telefon: (0 212) 252 47 00 (pbx) Faks: (0 212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
İnternet satış adresi: <http://alisveris.yapikredi.com.tr>

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

Dinozorlar hangi dönemde yaşıadı?

Adına Mezozoik denen ve üç önemli bölüme ayrılan bir dönemde: Trias (- 245-208 milyon yıl), Jura (- 208-145 milyon yıl) ve Kretase (- 145-65 milyon yıl).

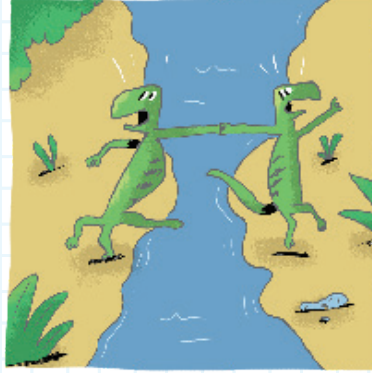
Dinozorlar nasıl gelişti?

Başlangıçta ufaktılar, pek gelişmemişlerdi. Gittikçe irileştiler, büyüdüler, iklim değişikliklerine ve çevrelerine uyum sağladılar. Böylece birçok tür ortaya çıktı.

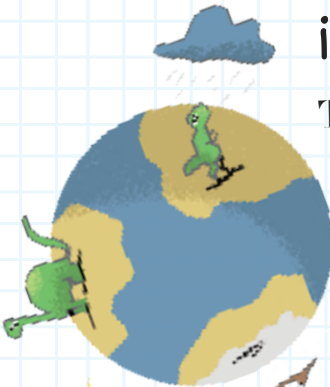

Dinozorların zamanında Dünya neye benziyordu?

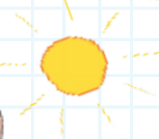
Kıtaların biçimi çok değişti. Dinozorların zamanının en başında, bir okyanusun çevrelediği tek bir kıta, Pangaea vardı. Jura Dönemi'nden başlayarak, Pangaea üç toprak parçasına bölündü, Kretase'de de kıtalar biçimlenmeye başladı.

Dinozorlar döneminde iklim nasıldı?

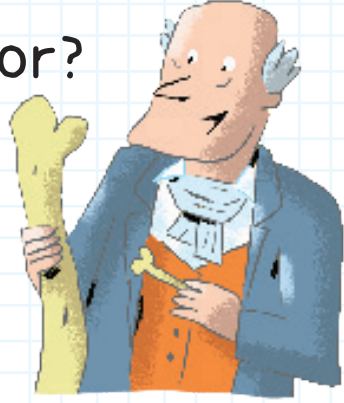

Trias Dönemi'nde, hava sıcak ve kuru; Jura'da, iklim sıcak ve nemliydi; Kretase'deyse, iklim nemliydi ve yavaş yavaş soğudu.

“Dinozor” adı nereden geliyor?

1841’de, İngiliz paleontolog Richard Owen bu dev gibi kemikleri olan hayvanları tanımlamak için “dinozor” sözcüğünü buldu. Dinozor “korkunç kertenkele” demektir. Owen 1851 Evrensel Sergisi’nde sergilemek üzere ilk iskeletleri yeniden bir araya getirdi.

Bir dinozoru nasıl tanırız?

Ayakları sürüngenlerde olduğu gibi yanlarda

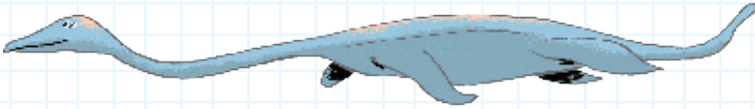

değil, bedeninin altındadır. Bu omurgalı hayvan memeliler gibi iki ya da dört ayağının üstünde yürür: Buna göre iki ayaklı ya da dört ayaklı diye adlandırılır.

Etçil bir dinozor neresinden tanınır?

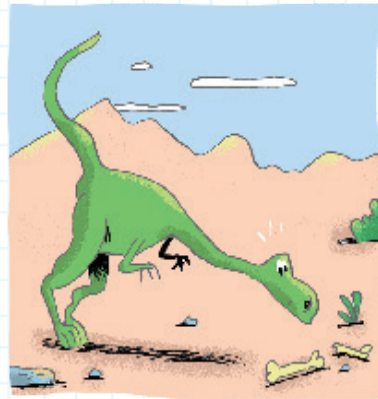

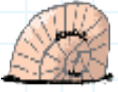
İki ayaklıdır, ileriye dönük üç parmağı olan elleri, çoğunlukla sivri bir cırnağı ve eti rahat yiyebilmesini sağlayacak kadar çok sayıda baklava biçiminde keskin dişi vardır.

Leşçil dinozor nedir?

Ölü hayvanlarla beslenen dinozordur. Aşırı ağır ya da yeterince hızlı koşamayan dinozorlar başkalarının avlarının artıklarıyla yetinmek zorunda kalır.

Otçul bir dinozor neresinden tanınır?

Otçulun kocaman bir karnı ve
çığnerken bitkileri biriktirmek
için koca koca yanakları
olur. Kafası bedenine oranla
küçüktür ve dört ayak
üstünde yürür. Otçulların
ellerinde dört ya da beş
parmak olur.

Otçullar ne yer?

Atkuyruğunun ve bir tür palmye olan
sikasin yapraklarını, çam kozalağı, tomurcuk

ve ot. Kolay
çığneyemeyenler
en sert yaprakları
midelerinde öğütmek
için adına mide taşları
denen taşları yutarlar.

İki büyük dinozor grubunu sayar mısın?

Saurischia ve Ornithischia. Saurischia kertenkele kalçalıdır ve iki alt gruba ayrılır: etçil Theropoda ve otçul Sauropoda. Ornithischia ise kuş kalçalıdır.

Dinozorlar nasıl yumurtlar?

Kuş kalçalı dinozorlar yuvada yuvarlak yumurtalar yumurtlar. Sürünge kalçalı dinozorlar ragbi topu biçiminde yumurtalar yumurtlar. Kimi dinozorlar kuluçkaya yatar, kimileriye yumurtalarını gömer.

